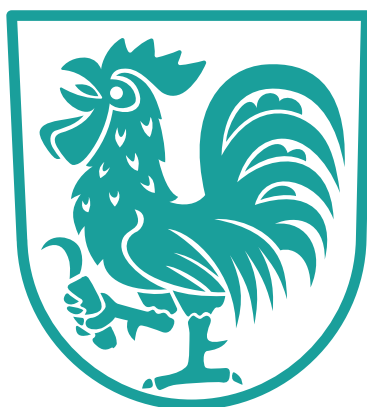

LAITILAN YHDISTYS- OHJELMA

Laitila

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
YHDISTYKSET LAITILASSA	4
ASKELEITA KOHTI YHDISTYSOHJELMAA	5
YHDISTYSOHJELMAN TAVOITTEET	6
YHDISTYSOHJELMA JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT	7-10
1. Kestävä ja tasapainoinen talous	7
2. Vastuu ympäristöstä	8
3. Tavallista paremmat peruspalvelut	8
4. Ketterä mukautuminen muutoksiin	9
5. Hyvinvoiva henkilöstö	9
Toimenpide-ehdotuksia	10

JOHDANTO

Laitilan kaupunki on kaupunki Vakka-Suomen seutukunnassa ja kuuluu Varsinais-Suomen maakuntaan. Kaupungiksi Laitila tuli vuonna 1986. Asukkaita kaupungissa on n. 8 500.

Leimallista Laitilan kaupungille ovat toinen toistaan viehättävämmät kylät. Kaupunkiin onkin rekisteröity 46 maarekisterikylää, joten ei aivan aiheetta Laitilaa ole luonnehdittu Kylien kaupungiksi.

Historiastaan Laitilan kaupunki voi olla myös hyvin ylpeä. Ensimmäiset asutuksen merkit löytyvät viiden tuhannen vuoden takaa. Pysyvä kyläasutus sai alkunsa ajan laskuajan jälkeen, tällöin syntyi jo osa Laitilan kylistä. Laitilassa on erittäin suuri määrä rautakautisia muinaisjäännöksiä. Olemmekin siis yhdessä Suomen historian ja asutuksen syntyseuduista.

Nykypäivän Laitila on vireä kaupunki, jonka keskustaajama on talousalueensa ja työssäkäyntialueensa kaupallinen ja liikenteellinen keskus. Laitilan työllistävän toimiala on palvelut ja heti perässä tulee jalostus ja teollisuus. Laitila tunnetaan valtakunnallisestikin munantuotanto- ja varhaisvihanneskeskuksena.

YHDISTYKSET LAITILASSA

Laitilassa on elävä ja monipuolinen yhdistystoimijoiden verkosto. PRH:n rekisterissä on yhdistyksiä 185 kpl, joista aktiivisia on valtaosa.

Kuntakenttä on kokonaisuudessaan uuden edessä mm. maakunta- ja sote-uudistusten vuoksi. Kunnille jäävät tehtävät keskittyvät entistä enemmän hyvinvointiin ja elinvoimaan ja niiden ylläpitämiseen liittyviä. Paikallisen identiteetin, demokratian ja osallisuuden edistäminen ovat erittäin merkittävässä roolissa perinteisten osaamisen ja kulttuurin sekä elinympäristön kehittämisen rinnalla.

Kolmas sektori tulee olemaan olennaisesti mukana palvelutuotannossa ja hyvinvointityössä. Yhdistykset ja järjestöt kohtaavat paljon odotuksia, joihin he eivät kaikilta osin kenties pysty vastamaan. Yhdistykset joutuvatkin pohtimaan oman toimintansa perimmäistä tarkoitusta sekä uudistumaan ennakkoluulottomasti.

ASKELEITA KOHTI YHDISTYSOHJELMAA

Laitilan kaupunki on mukana kolmen kunnan yhdistysyhteistyön kehittämishankkeessa nimeltään Yhteistä kumppanuutta. Hankkeen tavoitteena on konkretisoida ja kehittää kuntien ja yhdistysten välistä yhteistyöstä. Laitilan kaupungissa keskeiseksi tavoitteeksi muodostui yhdistysohjelman laadinta.

Yhdistyskyselyllä perustietoja yhdistyksistä

Yhdistysohjelman laadinta käynnistyi yhdistyskyselyllä. Yhdistyskyselyn toteutettiin kevään 2021 aikana. Kyselylomake lähetettiin Laitilan kaupungin alueella toimiville yhdistyksille, joiden yhteystiedot olivat tiedossa (168 kpl yhteystietoa). Vastauksia saatiin yhteensä 52:lta henkilöltä 42:sta yhdistyksestä – jonka voidaan katsoa osoittavan kiinnostusta aihetta kohtaan.

Yhdistysillat – antoisaa keskustelua yhdistysasioista

Yhdistysohjelman kehittäminen jatkui yhdistysilloissa, joita järjestettiin kolme.

Ensimmäinen yhdistysilta toteutettiin 2.1.2021. Yhdistysillan teemana oli hyvinvointi. Hyvinvointi ja sen edistäminen on määritelty yhdeksi kuntien perustehtäväksi, ja yhdistyksillä on merkittävä rooli sen edistämisessä.

Toinen yhdistysilta pidettiin koronatilanteen vuoksi vielä etätilaisuutena 3.2.2022. Tilaisuudessa pohjustettiin yhdistysohjelman tarkoitusta sekä valaistiin kokemuksia muiden kuntien onnistumisista ja epäonnistumisista. Onnistumisen edellytykseksi todettiin, että Laitilan kaupungin strategian ja yhdistysten toiminnan tulisi olla toisiaan tukevia. Päämäärät ja tavoitteet, joihin yhdessä sitoudutaan, ovat onnistumisen tukipilareita.

Kolmas yhdistysilta pidettiin 7.4.2022. Illan teemana oli konkreettisesti pohtia keinoja ja toimenpiteitä vuoropuhelun kehittämiseksi. Toinen toisensa tunnistaminen ja tietäminen on keskeinen lähtökohta. Tunnettuuskysymystä voidaan ratkaista monin keinoin, mm. tiedottamalla, somettamalla, tapahtumilla ja tempauksilla sekä julkaisemalla tietoja verkkosivuilla.

Laitilassa toimii myös Kylien neuvottelukunta.

YHDISTYSOHJELMAN TAVOITTEET

Yhdistysohjelman tavoitteena on antaa viitekehys kaupungin ja yhdistysten väliselle yhteistoiminnalle. Yhdistysohjelma on strategian toteutumista edistävä käytännönläheinen suunnitelma, jolla konkretisoidaan vision ja strategisten päämäärien mukaista kansalais-toimintaa.

Laitilan kaupungin strategia Mainiampi Laitila on laadittu vuosille 2022-2025. Vision ajatelma – monipuoliset palvelut ja harrastusmahdollisuudet tekevät arjesta sujuvaa ja hyvää kaiken ikäisille – kohtaakin puhtaimmillaan yhdistystoiminnan ytimen.

Vain tulevaisuuteen tähtäävä toiminta kehittyä ja muovautuu haasteiden edessä. Siksi kaupungin ja yhdistystoimijoiden on syytä katsoa ja kurkistaa tulevaisuuteen tätä yhdistysohjelmaakin laadittaessa.

VISIO

Laitila on elinvoimainen kaupunki erinomaisella paikalla. Laitilassa on monipuolinen elinkeinorakenne, yritysmönteinen ilmapiiri ja töitä tekijöille. Monipuoliset palvelut sekä harrastusmahdollisuudet tekevät arjesta sujuvaa ja hyvää kaiken ikäisille.

Laitila pärjää suurtenkin muutosten keskellä ja mukautuu ajan vaatimuksiin. Laitila voittaa väestöennusteet ja pystyy kasvamaan maltillisesti. Kiinnostavassa kaupungissa on jatkuvasti jotain oivaltavaa ja mielenkiintoista uutta.

Laitilan kaupunki on haluttu työpaikka ja toivottu yhteistyökumppani.

YHDISTYSOHJELMA JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Kaupungin ja yhdistysten välisen yhteistyön kehittämisen tulee olla linjassa Laitilan kaupungin kehittämisen kanssa. Toimintakaudelle 2022-2025 Laitilan kaupungin toiminnan strategisiksi päämääriksi on asetettu:

1. Kestävä ja tasapainoinen talous
2. Vastuu ympäristöstä
3. Tavallista paremmat peruspalvelut
4. Ketterä mukautuminen muutoksiin
5. Hyvinvoiva henkilöstö

Laadittavan yhdistysohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä onkin syytä tarkastella näistä lähtökohdista. Yhdistysohjelma linkittyy näin osaksi kaupungin kehittämissuunnitelmaa, ja elää ja uudistuu kaupungin strategian tahdissa.

1. Kestävä ja tasapainoinen talous

Kestävä ja tasapainoinen talous on perusedellytys niin kaupungin kuin yhdistystenkin pitkäjänteiselle toiminnan jatkuvuudelle. Suuret yhteiskunnalliset uudistukset, kuten hyvinvointialueiden perustaminen, tuovat vääjäämättömästi mukanaan uudistustarpeita kaupungin talouden rakenteisiin. Kokonaisvaikutukset ovat vielä tuntemattomia. Varautuminen on luonnollisesti mahdollista, kuitenkin on paljon kysymyksiä, joihin ei ole esittää suoraa vastausta.

Kaupunki tukee ja avustaa yhdistyksiä monin eri tavoin. Osa tukimuodoista on suoria, ja toiset ovat epäsuoria. Joillekin yhdistyksille kaupungin antama tuki on elinehto, jotkut pärjäävät omillaan. Luonnollisesti huoli taloudellisen tuen riittävydestä jatkossa on suoraan verrannollinen tuen merkityksestä toiminnan jatkuvuudelle. Avoimuus ja avustustoiminnan läpinäkyvyys ovatkin keskinäisen luottamuksen kivijalat.

Yhdistykset tarjoavat niin asukkaille kuin Laitilan kaupungille erilaisia palveluja.

YHDISTYSOHJELMA JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

2. Vastuu ympäristöstä

Laitilassa on useita yhdistyksiä, joiden toiminnan päämääränä on ympäristön- ja luonnonsuojelun edistäminen. Moni yhdistys pitää huolta myös rakennetusta ympäristöstä. Viehättävät, lukuisat kylätalot ja seurantalot vaalivat ja ylläpitävät arvokasta kulttuuriperintöä. Yhdistyksissä on runsaasti tietämystä ja osaamista, jota voisi hyödyntää yhteisistä asioista päätettäessä. Myös valistaminen ja tiedottaminen ympäristöasioista kuuluvat luonnostaan monien yhdistysten toiminta-ajatukseen. Uusien asenteiden ja toimintatapojen omaksumisessa esimerkin antaminen ja toimintamallin ohjeistaminen toimii hyvin.

Kulttuurihistoriallisesti ainutlaatuisen ympäristön arvostaminen ja esiin nostaminen myös matkailun näkökulmasta on ajankohtaista. Historiallisten kohteiden, kesäteatterin, kyläsanojen, rantojen ja muiden tapahtumien nostaminen esimerkiksi lähimatkailukohteiksi voisi avata monia yhteistyömahdollisuuksia kaikille toimijoille.

3. Tavallista paremmat peruspalvelut

Toimiva ja monipuolinen yhteistyöverkosto on tavallista parempien peruspalvelujen lähtökohta. Sujuva arki, mielekäs vapaa-aika ja kiinnittyminen asuinpaikkaan ovat keskeisiä paremman elämän perusaineksia. Yhdistykset tarjoavat runsaasti erilaisia harrastusmahdollisuuksia kaikille ikäryhmillä samoin kuin monenlaisia palveluita.

YHDISTYSOHJELMA JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

4. Ketterä mukautuminen muutoksiin

Tulevaisuutta tehdään tämän päivän ratkaisuilla. Muutos on pysyvää ja kehitys kehittyy. Muutokset ja uudistukset avaavat monia uusia ovia ja ikkunoita. On tunnettu tosiasia, että yhdistykseen kuulumisen myötäilee työelämän trendejä; työura koostuu pienistä eripituisista palasista. Ihmiset hakeutuvat toimimaan sinne, missä kiinnostavaa ja mielekästä toimintaa on. Pitkäaikainen toimintaan sitoutuminen vähenee ja projektiluontoinen osallistuminen taas lisääntyy. Yhdistysaktiivien ikärakenne on kallellaan vahvasti senioreiden suuntaan. Tulevaisuudessa todennäköisenä skenaariona voidaan nähdä, että aktiiviset toimijat vaihtavat jäsenyyttä kulloinkin toiminnan kiinnostavuuden mukaan.

Korona-aika on vauhdittanut uusien digitaalisten toimintamuotojen käyttöönottoa. Vastaanotto on ollut kahtalaista: toisaalta lisännyt osallistumismahdollisuuksia, toisaalta kaventanut.

Yhdistykset voivat toimia juostavana alustana kaikenlaiselle pop up -tyyppiselle toiminnalle.

5. Hyvinvoiva henkilöstö

Toimiva yhteistyö kaupungin ja yhdistystoimijoiden välillä lisää henkilöstön viihtymistä ja tyytyväisyyttä. Tunnettuuden lisääminen puolin ja toisin edistää hedelmällistä yhteistoimintaa. Läheisyys, tunnettuus antaa vahvaa pohjaa vastavuoroiselle arvostukselle. Yhteyshenkilönä yhdistyksille toimii nuorisopäällikkö.

YHDISTYSOHJELMA JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA

Tavoite	Toimintamuoto	Hyöty
Vuoropuhelun ja osallisuuden lisääminen	Teemaitoja yhdistyksille Verkkosivuston hyödyntäminen Tapahtumakalenteri Kumppanuus- ja ratkaisupöytiä Tiedottaminen Lakisääteisten elimien elävöittäminen Kylien neuvottelukunnan toiminnan elävöittäminen	Luottamuksen vahvistaminen yhdistysten ja kunnan välillä
Tunnettuuden lisääminen	Teemaitoja yhdistyksille Yhdistystori – yhdistykset esittelevät toimintaansa Yhdistystietopankki (toiminnan ja osaamisen esittely) Ohjelmalliset iltatorit Kulttuurihistoriallisen ympäristön hyödyntäminen (matkailu)	Tunnettuuden ja keskinäiden tuntemuksen rikastuminen
Toiminnan jatkuvuus	Tuki- ja avustusprosessin kehittäminen Tilatarpeiden huomioiminen Ravakan rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen	Kestävä talous
Osaamisen kehittäminen	Koulutusta ja neuvontaa, esim. ympäristökysymykset, digitaidot, talousasiat	Kehittyminen ja uudistuminen

Laitila

LAITILAN YHDISTYSOHJELMA

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

Ravakka

Yhteistä kumppanuutta -hanke on Uudenkaupungin, Laitilan ja Pyhärannan kuntien yhteishanke, joka on saanut rahoitusta Leader Ravakalta. Hanketta hallinnoi Uudenkaupungin kaupunki.

